

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/116/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111206748
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2111206748.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: V. K., nar. XX. Q. XXXX, bytom C., Q. XX, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva vnútra SR, Bratislava, Pribinova 2, o 10.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo 6. júna 2012 č. k. 13C/183/2011 - 74 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplataenia „škody vyjadrenej nemajetkovou ujmom“ (?) v sume 10.000 eur s úrokom z omeškania 10% ročne odo dňa nasledujúceho po podaní žaloby (okrem náhrady trov konania) a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Okrem potreby zdôraznenia aj v tejto konkrétnej veci, že v tzv. sporovom konaní sú v súlade s ust. § 79 ods. 1 poslednej vety a § 90 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) správnymi označeniami podania začínajúceho konania a účastníkov konania výrazy „žaloba“, „žalobca“ a „žalovaný“ (v príslušnom gramatickom tvare) a tým sa okresný súd (používajúci výrazy „návrh“, „navrhovateľ“ a „odporca“) na rozdiel od žalobcu (používajúceho správne výrazivo) zjavne neriadil; žiaduce je už na tomto mieste podotknúť, že ani označenie žalovanej (podľa napadnutého rozsudku „odporcu“) v úvodnej časti rozsudku nezodpovedalo spôsobu použitému žalobcom (keďže žalobca v žalobe použil podobu označenia v tvare „SLOVENSKÁ REPUBLIKA, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky ...“, súd prvého stupňa však do úvodnej časti svojho rozsudku pojal označenie „Slovenská republika - Ministerstvo vnútra ...“). Rozhodnutie vo veci samej súd prvého stupňa odôvodnil právne ust. § 3 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 a § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ďalej tiež len „ZoZŠ“ alebo „zodpovednostný zákon“), § 3 a § 14 ods. 1 bližšie neidentifikovaného Správneho poriadku (podľa všetkého zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore; vecne potom prakticky prevzatím argumentácie žalovanej, podľa ktorej žalobca neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy (tak závažných následkov zásahu príslušníkov polície, prejavujúcich sa v spoločenskom uplatnení a súkromnom živote žalobcu, pre ktoré by náhrada bola namieste) a nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi škodou (?) a namietaným nesprávnym úradným postupom, hoci tu zákon vyžaduje súčasné splnenie všetkých troch takýchto podmienok (1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody a 3. príčinná súvislosť medzi prvým a druhým). Žalobca bol totiž v ním iniciovanom trestnom stíhaní (týkajúcom sa jeho fyzického napadnutia) v procesnom postavení poškodeného, resp. i svedka a nech tu aj boli prietahy v takomto konaní (konštatované zo strany prokuratúry), tie v konečnom dôsledku neznemožnili vyšetrowanie, ale len oddialenie jeho výsledku, pričom žalobcovi jeho procesné postavenie nezakladalo žiaden nárok, aby podozrivý (tu rozumej z napadnutia žalobcu) bol následne ako obžalovaný odsúdený. Rozhodnutie o trovách konania potom odôvodnené bolo právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v

znení neskorších zmien a doplnení) a vecne iba neuplatnením si (žalovanou) požiadavky na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku a to v celom rozsahu podal včas odvolanie iba žalobca. Podaním, ktorým zotrval na spôsobe označenia svojho protivníka v spore navrhol (navzdory formálnemu návrhu na zrušenie rozsudku) zrejmu zmenu rozsudku tak, aby jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel práve odvolací súd. Vo vzťahu k tomuto podaniu sa javí nevyhnutné uviesť, že odvolaním žalobca žalobu 1. čiastočne rozšíril - o požiadavku na vyslovenie, že Úrad justičnej a kriminálnej polície v Trnave, v návrhu na výrok rozsudku odvolacieho súdu (v tzv. petite) uvedený len ako „označený orgán verejnej moci“ svojim nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci porušil práva žalobcu a 2. čiastočne opravil - tu odstránením pôvodne nastolenej pochybnosti, či predmetom konania má byť požiadavka na náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy. Odvolateľ súdu prvého stupňa vytkol celý rad pochybení vrátane vedenia pojednávania vec prejednávajúcou sudkyňou tak, že sa mu tým znemožnilo riadne objasnenie skutočností pre rozhodnutie významných a to najmä poskytovaním (sudkyňou) rád časti vypočúvaných svedkov, neposkytnutím jemu (žalobcovi a odvolateľovi) možnosti klásť svedkom otázky (i za účelom objasnenia ich vierohodnosti), odmietnutím vykonania opravy prokolácie a nevyhovením jeho požiadavke na výsluch ďalších svedkov (schopných usvedčiť jedného z vypočutých svedkov zo lži).

Vo vyjadrení k odvolaniu, v ktorom bol „odporca“ (? , odvolací súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že tu ide o sporové konanie) označený spôsobom použitým aj súdom prvého stupňa, teda ako „Slovenská republika - Ministerstvo vnútra ...“, bolo ako pre názor o vykonaní (súdom prvého stupňa) potrebného dokazovania i jeho náležitom vyhodnotení, tak aj pre ďalší názor o poskytnutí žalobcovi primeraného zadosťučinenia už odsúdením páchatela, navrhnuté potvrdenie rozsudku.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania celú vec (pretože od výslovne napadnutého rozhodnutia vo veci samej bol závislý aj čiastkový výrok rozsudku o trovách konania) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, keď tu síce šlo (primárne) o vec samu, na druhej strane však tiež o jednu z variácií na postup súdu odnímajúci účastníkom konania reálnu možnosť konať pred súdom a zároveň i o prípad nedostatočného (neúplného) právneho posúdenia veci súdom prvého stupňa a tým spôsobeného zaťaženia nielen napadnutého rozsudku, ale aj jemu predchádzajúceho konania vadou v podobe nevykonania pokusu o odstránenie elementárnej vady žaloby, pričom práve v dôsledku takéhoto opomenutia (okresného súdu) celé doterajšie konanie vo veci bolo zmätočným a konečné rozhodnutie odvolacieho súdu v konaní postihnutom takýmto nedostatkom vylúčeným.

Ešte pred prístupím k samotnému rozboru toho, prečo aj v tejto veci šlo o spomenutý problém, však dosť dobre nejde neuviesť, že odvolaciemu súdu by len dosť ťažko mohlo uniknúť to, že súd prvého stupňa do časti odôvodnenia svojho rozsudku, majúcej obsahovať jeho vlastné závery de facto len opísal podstatnú časť argumentácie štátneho orgánu, reprezentujúceho v prejednávanej veci štát (celkom nepochybne žalovanú Slovenskú republiku). Pri takomto opisovaní bol pritom súd prvého stupňa tak „dôsledný“, že ani do úvodnej časti napadnutého rozsudku neuviedol také označenie účastníka, voči ktorému bola požiadavka uplatnená žalobou nasmerovaná, ktoré použil žalobca, ale naopak to, ktoré vo všetkých doterajších podaniach nachádzajúcich sa v spise použila zamestnankyňa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, vyhotovujúca vyjadrenia k žalobe (č. I. 41 - 44) i k odvolaniu (č. I. 91 - 93), resp. s ktorými sa nepochybne stotožnila ďalšia osoba takéto podania podpisujúca. Takýmto postupom nielenže nebolo rešpektované výlučné dispozičné oprávnenie iniciátora konania (žalobcu) na nakladanie so žalobou, ale sa tu súd prvého stupňa zjavne nechal tiež zaviesť takou predstavou iného štátneho orgánu, ktorá nemá (a ako bude uvedené ďalej ani nikdy nemala) oporu v práve.

Podľa § 90 prvej časti O. s. p. účastníkmi konania sú navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný).

Podľa § 19 O. s. p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 18 ods. 1 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby a podľa § 21 takéhoto zákona pokiaľ je účastníkom občianskoprávných vzťahov štát, je právnickou osobou.

Podľa § 3 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy (v znení neskorších zmien a doplnení) v Slovenskej republike pôsobia ministerstvá (s ich výpočtom obsiahnutým v takom ustanovení), na ktorých čele je člen vlády; podľa písm. e/ takého ustanovenia jedným z ministerstiev je i Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a napokon podľa § 35 ods. 1 takéhoto zákona ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy sú právnické osoby.

Podľa § 21 ods. 4 vety prvej O. s. p. za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ ZoZŠ vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Podľa § 79 ods. 1 vety prvej, tretej, šiestej a siedmej O. s. p. konanie sa začína na návrh. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

Napokon podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. súd (odvolací - pozn. odvolacieho súdu) rozhodnutie (súdu prvého stupňa - opäť pozn. odvolacieho súdu) zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písm. h/tohto ustanovenia rovnako sa naloží s napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z obsahu spisu vyplýva, že zhora citovanými ustanoveniami sa súd prvého stupňa vôbec neriadil.

Ako tunajší súd konštatoval už v minulosti (napr. vo veciach vedených ním pod sp. zn. 10Co/235/2010 a 23Co/127/2010), právna úprava vystupovania štátu (ako právnickej osoby sui generis - svojho druhu) či už v hmotnoprávných vzťahoch, alebo vo vzťahoch procesnoprávných (tu rozumej predovšetkým v súdnych konaniach pri uplatňovaní určitých nárokov, resp. pri bránení sa požiadavkám iných osôb - podľa toho, či štát má v konaní vystupovať ako žalobca alebo naopak ako žalovaný) nutne musí reflektovať to špecifikum, že i keď všetky právnické osoby (štát z takéhoto okruhu nevynímajúc) sú púhymi právnymi konštrukciami (na rozdiel od osôb fyzických, čiže reálnych osôb), štát má i medzi takýmito právnymi konštrukciami do istej miery jedinečné postavenie. Táto jedinečnosť tu spočíva najmä v tom, že každý štát nadaný (z titulu svojho statusu právnickej osoby) spôsobilosťou mať práva a povinnosti (podľa tzv. hmotného práva), resp. byť účastníkom občianskeho súdneho konania (podľa práva procesného) má síce svoj názov (obvykle vyplývajúci zo základného zákona štátu, ktorým je Ústava), v porovnaní s inými právnickými osobami však nemôže mať i svoje sídlo (v zmysle rešpektovaných, i tu sa však postupom času vyvíjajúcich definícií podávaných najmä predpismi obchodného práva, podľa ktorých sídlom je adresa zapísaná v určitom registri a adresou sa rozumie názov obce s uvedením jej poštového smerovacieho čísla, názov ulice alebo iného verejného priestranstva a orientačné číslo, prípadne súpisné číslo, ak sa obec nečlení na ulice - tu por. predovšetkým § 2 ods. 3 a 4 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a celkom jednoznačne tu principiálne nie je identifikovateľný ani ten, kto by v príslušnej veci mal za štát v konaní vystupovať. Kým u ostatných právnických osôb toto obvykle nečiní zásadné obtiaže a spravidla všetky fyzické osoby robiace úkony v mene právnickej osoby odvodzujú takéto svoje oprávnenie od štatutárneho orgánu právnickej osoby, u štátu i so zreteľom k princípu del'by moci v ňom (pokiaľ pravda nejde o niektorý z totalitných režimov) jednak nie je zrejmé, komu by postavenie jeho

štátutárneho zástupcu malo prislúchať, okrem toho však i snaha priznať takéto postavenie len jednej konkrétnej fyzickej osobe - napr. tej zastávajúcej úrad prezidenta (ak je štátovým usporiadaním, ako aj v prípade Slovenska republika) - by musela naraziť na problémy spojené či už s nutnosťou zapájania aj takejto osoby do bližšie neodhadnuteľného počtu súdnych konaní alebo prinajmenšom s ustanovením mechanizmu odvodzovania oprávnení iných osôb na konanie v mene štátu práve od takejto osoby).

Práve na vyššie približenú osobitosť úprava procesného práva reaguje ako ustanovením takého spôsobu konania za štát, pri ktorom prakticky do pozície jeho štátutárneho orgánu (štátu) je vsadený určitý štátny orgán v rozsahu pôsobnosti tomuto zverenej osobitnými predpismi (ktorými predpismi sú okrem už vyššie čiastočne citovaného tzv. kompetenčného zákona, čiže t. č. zákona č. 575/2001 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení aj ďalšie predpisy obvykle na úrovni zákona, vyporiadávajúce sa s prípadnou potrebou zúčastnenia štátu v právnych vzťahoch a tiež v súdnom konaní), tak i vymedzením už za jednu z náležitostí návrhu (žaloby) sledujúceho zapojenie štátu do súdneho konania nielen označenie samotného štátu, ale tiež štátneho orgánu, ktorý takto má za štát konať.

Vyššie opísaná osobitosť existujúca tu inak už od ostatnej kodifikácie občianskeho procesného práva (v rámci O. s. p.), avšak prinajmenšom od čias zadefinovania aj ústredných orgánov štátnej správy (ministerstiev) za právnické osoby (čomu sa pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 575/2001 Z. z. zákonodarcovia vyhýbali, podobne ako je to dodnes u iných osôb, ktorým ale zákon priznáva viaceré práva a povinnosti a takto logicky aj spôsobilosť tieto mať - napr. u súdov) nesie so sebou nutnosť venovania zvýšenej pozornosti spôsobu označovania účastníkov súdnych konaní už len z toho dôvodu, že tu do konania celkom špecificky majú byť zapojené až dve právnické osoby (1. štát a 2. ministerstvo či iná právnická osoba majúca konať za štát) a nielen z označenia v žalobe, ale tiež z následného označenia v rozhodnutí súdu musí byť mimo akúkoľvek pochybnosť jasné, ktorá z takýchto osôb (a či len jedna) má v konaní vystupovať v postavení účastníka a ktorá len v postavení zástupcu (reprezentanta) účastníka; resp. či tu napokon nemá ísť o nie až tak ojedinelý prípad, v ktorom by popri sebe v konaní mali vystupovať štát reprezentovaný určitým štátnym orgánom / právnickou osobou a takýto štátny orgán alebo právnická osoba (s ktorou procesnou situáciou sa inak tunajší krajský súd stretol v prípade žaloby voči štátu i Národnej banke Slovenska, prejednávanej ním v minulosti pod sp. zn. 10Co/277/2010).

Práve to bol ale i dôvod, pre ktorý by s istými výhradami šlo prijať označenie, ktoré v prejednávanej veci použil žalobca (u ktorého aj so zreteľom k nedostatku preukázateľného právneho vzdelania bolo akceptovateľným odchýlenie sa od správneho označenia, spočívajúce v označení príslušného ministerstva za zástupcu štátu a nie za osobu, prostredníctvom ktorej má štát konať); celkom iste však nie označenie používané v tejto veci zamestnancami ministerstva vnútra a osvojené si tiež okresným súdom. Nešlo tu len o ponechanie príslušného aspektu problému súdom prvého stupňa bez povšimnutia, ale o aktívny zásah súdu v podobe „nanútenia“ žalobcovi nesprávneho označenia štátu, pričom ten i v spojitosti s opomenutím súdu postarať sa o odstránenie pochybnosti, či predmetom konania má byť náhrada nemajetkovej ujmy (podľa § 17 ods. 2 zodpovednostného zákona, citovaného už súdom prvého stupňa) alebo škody (podľa odseku 1 rovnakého paragrafu, podľa ktorého sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk) a praktickou nepreskúmateľnosťou rozsudku znemožňovalo skončenie konania rozhodnutím vo veci (rozsudkom či už vyhovujúcim žalobe, túto zamietajúcim alebo prípadne kombinujúcim oba takéto spôsoby rozhodnutia).

Obdobne ako v už skôr zmieňovanej veci tunajšieho súdu jeho sp. zn. 10Co/235/2010 tu šlo o najrozšírenejší prípad nesprávnosti vyskytujúcej sa v žalobách i rozhodovacej praxi súdov, teda o prípad spojenia dvoch označení v časti vyhradenej jednej strane sporu pomlčkou, spojovníkom či rozdeľovníkom, čerpajúceho zjavne z judikatúry z doby neslobody (v prípade ktorej je súčasťou tuzemského právneho poriadku aj konštatovanie, že v rokoch 1948 až 1989 komunistický režim porušoval ľudské práva i svoje vlastné zákony, tu por. § 1 zákona č. 480/1991 Zb.), poplatnej dobe svojho vzniku a nepoužiteľnej už v takomto čase (keďže sa tu v čase federatívneho usporiadania štátneho útvaru zahŕňajúceho i dnešnú Slovenskú republiku argumentovalo v prospech údajnej správnosti označenia v tvare „Čsl. štát“, tu por. napr. Cpj 251/81, bod II. a predpisy upravujúce názvy štátov) a takto aj k vytvoreniu právne nemožného kríženca dvoch právnických osôb, pri zapojení ktorého do konania a aj skončení konania „za jeho účasti“ by rozhodnutiu nešlo priznať atribút vykonateľnosti.

Práve tieto úvahy viedli tunajší odvolací súd už v minulosti k záveru (na ktorom ani v prejednávanej veci nebol dôvod čokoľvek meniť), že záujem na účasti štátu v občianskom súdnom konaní a na

vystupovaní na to povolaného štátneho orgánu len v pozícii osoby konajúcej za štát treba vyjadriť inak a to (pri zohľadnení i špecifik slovenského jazyka) napr. uvedením označenia štátu v prvom páde a štátneho orgánu majúceho konať za štát iným spôsobom. Príkladom takéhoto i procesnému právu zodpovedajúceho označenia je potom napr. označenie spôsobom „Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva vnútra SR, ...“ alebo „Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra ...“.

Ak sa aj súd prvého stupňa takýmito úvahami neriadil, ale len bezmyšlienkovito prijal označenie podsúvané mu iným štátnym orgánom, založené na chybnej interpretácii rozhodného práva, odvolaciemu súdu ani neposkytol inú možnosť, než napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ aj h/ O. s. p. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Takýto postup bol nevyhnutným i preto, že súdu prvého stupňa zaiste musia byť známe i závery konštantnej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu, týkajúce sa požiadaviek na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí.

Pretože však žalobcovi takéto závery naopak známymi byť nemusia, odvolací súd považuje aj v tejto veci za potrebné pripomenúť, že vada konania vymedzená v ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (podobne ako ďalšia vada podľa písmena g/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona, spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Ide tu o jedno zo základných práv, ktoré v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem tzv. procesných zákonov (rozumej zákony o konaní pred súdmi, najmä O. s. p., Trestný poriadok či zákon č. 38/1993 Z. z. - skrátene zákon o konaní pred Ústavným súdom) zaručujú aj článok 46 a nasledujúce Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného v prílohe oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

I podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) a tiež Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie (a to v tomto prípade nie vo vzťahu k postupu súdu, ktorý predchádza napadnutému rozhodnutiu, ale vo vzťahu k samotnému rozhodnutiu majúcemu takto konanie skončiť) považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Ak požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v občianskom súdnom konaní vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky vymedzuje ďalšie z vyššie citovaných ustanovení a to § 157 ods. 2 O. s. p.; korektným i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru, než k tomu, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami; resp. i prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvodené.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve v konkrétnej veci zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi v rámci využitia prípadných riadnych alebo aj mimoriadnych opravných prostriedkov). Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá sama osebe nielen dôvod odvolania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale zároveň i nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným takýmto ustanovením.

Odôvodnenie rozsudku len mechanicky preberajúce argumentáciu jednej strany sporu by mohlo splniť práve priblížené požiadavky iba s takou dávkou fantázie, ktorou odvolací súd „obdarený“ nie je a pri záujme na riadnom plnení úloh naň kladených ani byť nemôže. Neposkytnutie žiadnych konkrétnych

vlastných záverov či úvah súdu prvého stupňa muselo byť i dôvodom, pre ktorý odvolací súd nemal možnosť sa ani vyjadriť k prípadnej správnosti okresným súdom zvoleného spôsobu rozhodnutia (pretože by tu v skutočnosti musel všetky otázky, majúce sa najskôr zodpovedať v konaní pred súdom prvého stupňa, zodpovedať sám a prakticky tým suplovať všetku činnosť okresného súdu).

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, bez ďalšieho meškania sa vysporiadať s návrhmi žalobcu na doplnenie dokazovania a podľa výsledku zvoliť ďalší postup vrátane prípadného zopakovania dokazovania, náležitého zhodnotenia výsledkov celého konania (§ 132 O. s. p.) a nového rozhodnutia o veci, o trovách konania a tiež o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.), majúci pritom na zreteli predovšetkým potrebu riadneho odôvodnenia každého rozhodnutia, ktoré bude hodlať vydať.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.